

Súd: Okresný súd Trenčín  
Spisová značka: 17C/107/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115205086  
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár  
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3115205086.7

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, ul. Bajkalská 30, IČO: 31335004, proti žalovaným: 1. A.. R. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. nad Y., 2. H.. H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. nad Y., ul. G. XX, o zaplatenie 2.930,46 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

### rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.816,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 19.10.2012 do zaplatenia.

II. Súd žalovanému v 1. rade p o v o ľ u je dlžnú sumu splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100 eur, ktoré sú splatné vždy 20.teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku, s tým, že v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas, sa stáva splatným celý dlh.

III. Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

IV. Žalovanej v 2. rade súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

V. Žalobcovi súd p r i z n á v a proti žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v rozsahu 25 %.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Trenčín bola dňa 11.03.2015 doručená žaloba žalobcu, ktorou sa proti žalovaným domáhal, aby súd rozhodol o splnení ich povinnosti zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2.930,46 eur spolu s príslušenstvom, ktoré pozostáva z úrokov a úrokov z omeškania. Túto žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX 4 03 bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX 1 04 a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 11.01.2007, v súlade s ktorou poskytol žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 3.319,39 eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky vo výške 7,99 % pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 22,11 eur a do nasporenia 50 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia mesačné vklady vo výške 23,24 eur. Po pridelení cieľovej sumy sa zaviazali splácať úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 23,24 eur. Žalovaní porušili zmluvné podmienky a medziúver prestali splácať. Listom zo dňa 03.10.2012 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaných v 1. a 2. rade, aby v lehote 7 dní vrátili zostatok úveru. Žalovaní ich však nevrátili. Ku dňu odstúpenia od zmluvy bola výška dlžnej sumy 2.926,05 eur, ktorá pozostávala z istiny v sume 2.484,51 eur a z nezaplatených úrokov a poplatkov v sume 441,54 eur. Podľa čl. VII bod 5 úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva. Podľa čl. VII bod 6 zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Na základe týchto

ustanovení žalobca úročí istinu dohodnutým úrokom 7,99 % ročne. Účinnosť odstúpenia od zmluvy nastala dňa 11.10.2012. Ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy bola výška dlžnej sumy 2.930,46 eur, ktorá pozostávala z istiny v sume 2.484,51 eur a z nezaplatených úrokov a poplatkov v sume 445,95 eur. Odo dňa nasledujúceho po účinnosti odstúpenia od zmluvy žalobca úročí v súlade s čl. VII bod 8 úverovej zmluvy celý zostatok dlhu úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne.

2. Žalobu doplnil žalobca v priebehu konania podaním zo dňa 13.05.2015, v ktorom bližšie špecifikoval žalovanú sumu. V podaní zo dňa 29.06.2017 vzal žalobca žalobu späť v časti poplatkov za vedenie účtu v sume 108,79 eur.

3. Na doručení žalobu reagoval písomným podaním iba žalovaný v 1. rade, a to v podaní zo dňa 10.12.2016. V ňom uviedol najmä to, že úver prestal splácať, keď zrušil živnosť a bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Stratil aj bývanie a v podstate sa stal bezdomovcom. Dňa 21.12.2015 dostal predčasný starobný dôchodok a v súčasnosti brigáduje. Svoj dlh si uvedomuje a chce ho splácať postupne.

5. Súd vo veci rozhodol pôvodne rozsudkom zo dňa 12.10.2017, ktorým výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 108,79 eur zastavil, výrokom II. žalobu zamietol, výrokom III. žalovanému v 1. rade priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu a výrokom IV. žalovanej v 2. rade náhradu trov konania nepriznal. Tento rozsudok bol na základe odvolania žalobcu zrušený vo výrokoch II, III a IV uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31.10.2018. Odvolací súd zrušil rozsudok v časti zamietnutia žaloby žalobcu a dotknutých výrokoch o trovách konania z dôvodu, že jediným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offo podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Dňa 07.02.2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov SR (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky). Tento nález bol vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 27. septembra 2018. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné. Napriek tomu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlads napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladsného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladsného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihliadanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazané nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

6. Súd po zrušení rozsudku odvolacím súdom opätovne nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal žalobcu a žalovaných. Pojednávanie sa nezúčastnil žiadny z nich. Svoju neúčast' na pojednávaní vopred písomne ospravedlnili žalobca, z dôvodu hospodárnosti konania, a žalovaná v 2. rade, z dôvodu zlého zdravotného stavu. Žalovaná v tomto ospravedlnení sa z neúčasti na pojednávaní zo dňa 21.08.2019 takisto uviedla, že pohľadávka žalobcu je premlčaná, nakoľko žalobca nedodržel časový horizont riešenia problémov so žalovaným. Žalovaná v 2. rade tak vzniesla námietku premlčania uplatneného práva, pohľadávky.

7. Žalovaný v 1. rade na prvom pojednávaní (pred vydaním prvého, zrušeného rozsudku) uviedol, že si je vedomý svojho dlhu a chce ho splácať. V súčasnosti je poberateľom starobného dôchodku vo výške 270 eur. Má malý príjem, v dôsledku čoho chodí pracovať brigádne do Rakúska, kde si zarobil 200 až

250 eur týždenne ako doručovateľ, avšak v súčasnosti je už dva mesiace doma, nakoľko má poškodený, znečitlivený ihlicový nerv a nemôže poriadne chodiť riadne na pravú nohu.

8. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi a to: č. I. 2 zmluva o úvere, č. I. 5 odstúpenie od zmluvy, č. I. 7 všeobecné podmienky, č. I. 14 výpis z účtu odstúpeného úveru. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento, pre rozhodnutie o žalobe podstatný skutkový stav:

6. Dňa 11.01.2007 uzatvoril žalobca ako veriteľ so žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi (spoludlžníkmi) úverovú zmluvu označenú ako Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ďalej označená aj ako „úverová zmluva“. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie úveru (mimoriadneho medziúveru) pod číslom XXXXXXX X XX v sume 100.000,-Sk, teda 3.319,39 eur, ktorý sa za dohodnutých podmienok zmenil na stavebný úver pod číslom XXXXXXX X 03 vo výške 50.000,- Sk. Bol v nej uvedený účel úveru a zmluvné podmienky pri mimoriadnom medziúvere a osobitne pre stavebný úver. V článku VI úverovej zmluvy boli uvedené okolnosti omeškania splácania úveru a v článku VII úverovej zmluvy boli uvedené zmluvné podmienky týkajúce sa odstúpenia od úverovej zmluvy. V bode 1 článku VI je uvedené, že ak je dlžník v omeškaní so splátkou povinného mesačného vkladu na zmluvu o stavebnom sporení, má veriteľ právo účtovať si 5 % p.a. úrok z omeškania zo zameškaných splátok. Podľa bodu 3 článku VI v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Podľa bodu 1 článku VII úverovej zmluvy má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX Všeobecných podmienok. Dôsledky odstúpenia od úverovej zmluvy sú uvedené v bodoch 5 až 10 článku VII úverovej zmluvy. V nich je uvedené, že odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva, nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Takisto je v nich uvedené (dojednané), že zmluva zaniká dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Vo vzťahu k odstúpeniu od úverovej zmluvy je v jej čl. VIII bod 6 takisto uvedené (dojednané), že dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI ods.2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premičiaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Podpisy žalovaných sú na úverovej zmluve úradne osvedčené.

7. Dvoma listami zo dňa 03.10.2012 žalobca odstúpil od úverovej zmluvy. Tieto listy adresoval žalovaným v 1. a 2. rade na adresy ich bydliska, pričom zásielku si žalovaní v 1. a 2. rade riadne prevzali dňa 11.10.2012.

8. V čl. XIX Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie fyzickej osoby (znenie január 2009), ktoré sú označené ako Porušenie zmluvných podmienok a okamžitá splatnosť je uvedené okrem iného to, čo je potrebné považovať za porušenie zmluvnej povinnosti zo strany stavebného sporiteľa a na aké konanie je žalobca oprávnený v dôsledku tohto porušenia (napr. možnosť jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru podľa bodu 3 písm.b/, či právo od zmluvy odstúpiť podľa bodu 3 písm.c/).

9. Ďalej bolo v rámci skutkového stavu zistené (z listinného dôkazu na č.l. 14 - výpis z účtu odstúpeného medziúveru), že žalovaní v 1. a 2. rade titulom splácania úveru zaplatili žalobcovi spolu 1.370,54 eur, naposledy vkladom sumy 44,20 eur dňa 04.06.2012.

10.1 Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len "stavebný úver").

10.2 Podľa § 7 ods. 3, ods.4 zákona o stavebnom sporení zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokové sadzby stavebných úverov, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky,

za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere. Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

10.3 Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10.4 Podľa § 340 ods.1 Obchodného zákonníka dlžník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve.

10.5 Podľa § 52 ods.1 až 4 Občianskeho zákonníka v účinnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10.6 Podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

10.7 Podľa § 48 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

10.8 Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

10.9 Podľa § 344 Obchodného zákonníka od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon.

10.10 Podľa § 349 ods.1 Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo zmeniť bez súhlasu druhej strany.

10.11 Podľa § 351 ods.1, ods.2 Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy. Strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti; pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovenej podľa § 502. Ak vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených.

10.12 Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

10.13 Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej ( § 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

10.14 Podľa § 107 ods. 1, ods.2, ods.3 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

10.15 Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

10.16 Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., v znení účinnom do 31.01.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu

11. Na dokazovaním zistený skutkový stav súd aplikoval vyššie uvedené ustanovenia zákonov a vec právne posúdil. Žalobca sa podanou žalobou domáha rozhodnutia súdu o splnení zmluvnej povinnosti žalovaných na základe úverovej zmluvy. Od žalovaných v 1. a 2. rade sa domáha práva na vrátenie istiny úveru a úrokov z istiny (v časti zmluvných poplatkov bola žaloba zobratá späť a výrokom I. rozsudku zo dňa 12.10.2017 bolo konanie v tejto časti právoplatne zastavené).

12. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané platné uzatvorenie predmetnej úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, resp. zmluvy o stavebnom úvere podľa zákona o stavebnom sporení a takisto platné odstúpenie od nej, ktoré urobil žalobca. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovaným riadne doručené dňa 11.10.2012, ktorého následkom bolo zrušenie úverovej zmluvy. V tomto smere boli tvrdenia žalobcu riadne preukázané.

13. Úverová zmluva, ktorú uzavrel žalobca so žalovanými v 1. a 2. rade ako spotrebiteľmi, je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaní v 1. a 2. rade sú fyzickými osobami a nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o žalobe žalobcu otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch, napríklad podľa zákona o ochrane spotrebiteľa.

14. S odstúpením od úverovej zmluvy žalobca spája ten následok, že úverová zmluva zanikla dňom doručenia odstúpenia od zmluvy dlžníkom a súčasne mu nezaniklo právo požadovať úroky z úveru a poplatky, teda zmluvné plnenie, a to aj po zrušení (zániku) úverovej zmluvy. Ako je uvedené vyššie, predmetná úverová zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Súd sa preto pri rozhodnutí riadil ustanovením § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka takisto platí, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

15. Závazkový vzťah medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade na základe úverovej zmluvy je obchodným záväzkovým vzťahom. V prípade zmluvy o úvere ide tzv. o absolútny obchod ( § 261 ods. 3, resp. ods.6 s účinnosťou od 01.02.2013 Obchodného zákonníka). Ide o označenie právnej teórie a súdnej praxe pre záväzkový vzťah, ktorý sa vždy riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov tohto záväzkového vzťahu. Medzi takého záväzkové vzťahy patrí vzťah založený zmluvou o úvere ( § 497 a nasl. Obchodného zákonníka). Teda tu nie rozhodujúci subjekt,

ale objekt tohto záväzkového vzťahu. Korigujúcim ustanovením však v prípade spotrebiteľských zmlúv, resp. spotrebiteľského vzťahu, ktorým je aj prejednávany prípad, je už vyššie spomínané ustanovenie § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka. Právna úprava týkajúca sa spotrebiteľských zmlúv obsiahnutá v uvedených ustanoveniach Občianskeho zákonníka, je vo vzťahu k úprave zmluvného záväzkového práva obsiahnutej v Obchodnom zákonníku špeciálnou právnou úpravou, upravujúcou spotrebiteľské zmluvy. Zákonodarca s účinnosťou od 01.04.2015 (zákonom č. 102/2014 Z.z.) precizoval ustanovenie § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, tak, že do tohto ustanovenia zapracoval aj znenie, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa názoru súdu právne predpisy stanovujú povinnosť prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd, aplikujúc v rozhodovaní vyššie uvedené právne predpisy, preto musel rozhodnúť o žalobe žalobcu za použitia ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú v porovnaní s právnou úpravou podľa Obchodného zákonníka, na prospech žalovaných (spotrebiteľov).

16. Preto je potrebné posúdiť právne následky odstúpenia od úverovej zmluvy a prípadné oslabenie nároku žalobcu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ak sú pre žalovaných (spotrebiteľov) priaznivejšie.

17. V tomto smere je v prvom rade potrebné uviesť, že odstúpením od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka zanikajú zmluvné práva a povinnosti a nastupuje medzi účastníkmi zmluvy režim z bezdôvodného obohatenia. S poukazom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka, keďže bola zmluva o úvere odstúpením od nej zrušená, každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. V tejto súvislosti súd poukazuje na čl. VIII ods.6 úverovej zmluvy, z ktorého vyplýva, že účastníci úverovej zmluvy takisto rátajú so zrušením zmluvy pri odstúpení od zmluvy a následným právom na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od zmluvy, pretože v tomto ustanovení zmluvy je predformulované, že dlžníci (spotrebiteľia) predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Žalovaní v 1. a 2. rade teda prijali plnenie z právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol, lebo zmluva bola odstúpením od nej zrušená. Žalovaným v 1. a 2. rade ako solidárnym dlžníkom vznikla solidárna povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, teda poskytnuté peňažné prostriedky v rozsahu, v akom ich doposiaľ žalobcovi nevrátili.

18. Žalovaná v 2. rade v podaní zo dňa 21.08.2019 vzniesla námietku premlčania. Žalovaný v 1. rade premlčanie nenamietal. V konaní pritom ide o tzv. solidárnych dlžníkov a nejedná sa o nerozlučné procesné spoločenstvo. Teda obrana jedného zo solidárnych dlžníkov nemá vplyv na procesné postavenie druhého žalovaného, v zmysle ustanovenia § 77 Civilného sporového poriadku. Súd tak posúdil premlčanie uplatnenej pohľadávky žalobcu iba vo vzťahu k žalovanej v 2. rade.

19. Existencia premlčania práva má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti nároku, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému priznať v súdnom konaní, hoci právo existuje v naturálnej forme a možno ho dobrovoľne splniť. Súd po posúdení zistených skutkových okolností konštatuje, že pohľadávka žalobcu je voči žalovanej v 2. rade premlčaná. Povinnosť vrátiť druhému všetko, čo podľa zrušenej zmluvy dostala jedna zmluvná strana od druhej a tomu zodpovedajúce právo druhej strany na vrátenie plnenia sa premlčuje podľa § 107 ods.1 Občianskeho zákonníka rovnako ako právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia.

20. Ako vyplýva zo zistených skutkových okolností a nakoniec aj z tvrdení žalobcu, žalobca mohol vykonať svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy prvý krát dňa 12.10.2012, nakoľko dňa 11.10.2012 bolo odstúpenie od zmluvy doručené obom žalovaným a stalo sa účinné. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola súdu doručená dňa 11.03.2015 a k tomu, že dĺžka premlčacej doby v danom prípade je dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, najneskôr sa však právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, súd konštatuje, že právo na žalovanú sumu uplatnené žalobcom voči žalovanej v 2. rade je premlčané. Tzv. subjektívna premlčacia doba (dvojročná) uplynula žalobcovi dňom 12.10.2014 podľa ustanovenia § 107 ods.1, ods.3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka. Vedomosť žalobcu o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, má súd za preukázanú zo samotného znenia odstúpenia od zmluvy.

21. V druhom rade je pri platnom odstúpení potrebné uviesť aj to, že v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa odstúpením od zmluvy táto zrušuje od počiatku, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. V danom prípade bolo v ustanoveniach úverovej zmluvy (čl. VII bod 5, bod 6), ktoré vopred pripravil žalobca, stanovené, že odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva a nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Toto ustanovenie, podľa ktorého si žalobca po odstúpení od zmluvy uplatnil proti žalovaným nezaplatené úroky a poplatky, je obsiahnuté vo formulárových zmluvných podmienkach žalobcu, ktoré používa štandardne vo vzťahu k spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy, a ich obsah nemohli žalovaní ovplyvniť. Dôsledky odstúpenia od zmluvy v zmysle tohto ustanovenia zmluvných podmienok, ktoré nebolo spotrebiteľom individuálne vyjednané, možno v danom prípade hodnotiť ako nevýhodnejšie v porovnaní s dôsledkami odstúpenia podľa úpravy v ustanovení § 48 Občianskeho zákonníka. Podľa citovaného ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka však platí, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Ustanovenie § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka o účinkoch odstúpenia od úverovej zmluvy je upravené pre žalovaných výhodnejšie, preto predmetné ustanovenia úverovej zmluvy o dôsledkoch odstúpenia od zmluvy nie je možné uplatniť, a je potrebné aplikovať uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka. Žalobcovi nič nebránilo sankcionovať nesplácanie úveru žalovanými iným prostriedkom, a to vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti súd dodáva, že aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k. 17Co/150/2013-119 zo dňa 26.3.2014 dospel k záveru, že ustanovenia zmluvy o úvere, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa k plneniu úrokov a iného príslušenstva napriek tomu, že dodávateľ odstúpil od zmluvy, čím bola zmluva ex tunc zrušená, evidentne zhoršujú postavenie spotrebiteľa oproti úprave v ustanovení § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá výhodnejšia zákonná úprava sa má použiť pri odstúpení od spotrebiteľskej zmluvy.

22. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu voči žalovanej v 2. rade v celom rozsahu zamietol, a to výrokom III tohto rozsudku.

23. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade súd posudzoval existenciu pohľadávky bez ohľadu na premlčanie, pretože žalovaný v 1. rade premlčanie pohľadávky žalobcu nenamietal.

24. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané platné uzatvorenie predmetnej úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, resp. zmluvy o stavebnom úvere podľa zákona o stavebnom sporení a takisto platné odstúpenie od zmluvy, ktoré urobil žalobca, a ktoré bolo žalovaným, resp. žalovanému v 1. rade riadne doručované v zmysle čl. XXI Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie fyzickej osoby (znenie január 2009), ktorého následkom bolo zrušenie úverovej zmluvy. V tomto smere boli tvrdenia žalobcu riadne preukázané.

25. Ako vyplýva z bodu 17 tohto odôvodnenia žalovaní v 1. a 2. rade teda prijali plnenie z právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol, lebo zmluva bola odstúpením od nej zrušená. Žalovaným v 1. a 2. rade ako solidárnym dlžníkom vznikla solidárna povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, teda poskytnuté peňažné prostriedky v rozsahu, v akom ich doposiaľ žalobcovi nevrátili. Voči žalovanej v 2. rade bola žaloba zamietnutá z vyššie uvedených dôvodov. Táto skutočnosť však nemá vplyv na existenciu a výšku dlhu žalovaného v 1. rade, ako jedného z dvoch solidárnych dlžníkov.

26. Z výpisu z účtu odstúpeného medziúveru vyplýva, že žalovaným bol reálne vyplatený úver v sume 3.186,61 eur (po odrátaní troch poplatkov v sume 145,73 eur) a titulom splácania úveru zaplatili žalobcovi spolu 1.370,54 eur. Rozdiel medzi prijatým a vráteným plnením tak potom predstavuje sumu 1.816,07 eur, ktorú ju žalovaný v 1. rade povinný vrátiť (vydať) žalobcovi titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobca vyzval oboch dlžníkov na riadne splnenie si ich dlhu, avšak títo si vzniknutý peňažný dlh nesplnili. Nasledujúcim dňom po odstúpení od úverovej zmluvy sa dostal žalovaný v 1. rade do omeškania s vrátením dlžnej sumy. Pretože je preukázateľne v omeškani so splnením tohto peňažného dlhu, má žalobca právo požadovať od neho podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorá neprevyšuje maximálnu výšku úrokov z omeškania v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., pretože ku dňu nasledujúcemu po účinnosti odstúpenia od zmluvy bola základná úroková sadzba ECB 0,75 % a úrok z

omeškania po pripočítaní 8 percentuálnych bodov predstavuje 8,75 % ročne. Súd rešpektujúc zásadu iudex ne eat ultra petita partium - sudca nech nejde nad návrhy strán, vyjadrenú v ustanovení § 216 ods.1 Civilného sporového poriadku, uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť úroky z omeškania v žalobcom uplatnenej výške.

27. Podľa § 232 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

28. Súd určil lehotu na plnenie dlhšiu, ako je zákonná v trvaní troch dní od právoplatnosti rozsudku. Prihliadol na skutočnosť, že samotný žalobca v písomnom podaní zo dňa 19.07.2017 na č.l. 58 uviedol, že súhlasí so splácaním dlžnej sumy v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100 eur. Súde prihliadol aj na osobné pomery žalovaného v 1. rade, ktorý uviedol, že je poberateľom starobného dôchodku vo výške 270 eur, má poškodený, znecitlivnený ihlicový nerv a nemôže poriadne chodiť riadne na pravú nohu. Takisto je potrebné uviesť aj to, že v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stáva splatným celé plnenie.

29.1 Podľa § 255 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29.2 Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

29.3 O trovách konania súd rozhodol vo vzťahu žalobca a žalovaný v 1. rade podľa § 255 ods.2 Civilného sporového poriadku a vo vzťahu žalobca a žalovaná v 2. rade podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku. Žalovaná v 2. rade bola v spore plne úspešná, avšak v konaní žalovanej v 2. rade žiadne trovy nevznikli, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa. Preto súd žalovanej v 2. rade náhradu trov tohto konania nepriznal. V prípade vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade, tento bol čiastočne úspešný, pričom miera úspechu žalobcu vo vzťahu k tomuto žalovanému je približne 62 %. Žalobcovi súd preto priznal proti žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v rozsahu 25 %, ktorú považuje za zodpovedajúcu miere úspechov oboch týchto sporových strán. O výške náhrady trov konania žalobcu rade rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo  
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.